

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések olcsó díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: Megjelenik minden szombaton. —:

Felolvasó szerkesztő:

Dr. PÁL GÁBOR

A lapba zárt közlemények

előfizetési díjak, hirdetések és csempéldíjak a lap címére (Csikszereda, Rákóczi-utca) küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlár sora 20 fillér.

Március 15.

Elérkezett az újabb évfordulója ennek a napnak, melyhez a 48-as nagy átalakulás, a közszabadság intézményes megvalósításának kezdete fűződik.

Máskor országos ünnep volt e nap, mely megszakította az embernek zakatoló munkáját, felkavarta a szunnyadó hazafias érzést s a múlt dicsőítéséből vágyat és erőt adott a jövő bizodalma. Március 15. jelentősége most lehanyatlott — ma nem ünnep, csak keserű emlékezés.

Még közöttünk járnak eleven erővel a 48-as honvédek, a szabadságharc katonái, kik tanui voltak a közszabadság megvalósulásának, részei az állami és egyéni szabadságért harcoló magyarság világot bántalmazó küzdelmének s agg életük végén teteletlen keserűséggel látják, hogy a nemzet legértékesebb javait, alkotmányos intézményeit a sárba liporta s még a jobb jövőbe vetett hitét is megsemmisítette az a hatalom, mely a „nemzeti munka” jelszava alatt indult meg s pár év alatt letört mindent, ami a közszabadság megerősítésére szolgált. S aztán most 66 év múlva tanui annak, hogy ez a nemzetek ünnepélyeket tart „a nagy napok emlékére” s dicsőíti azon alkotásokat, melyeknek megsemmisülését megrázkodtatás nélkül tűrte!

Megérték ezt az időt, melyek bekövetkezését még az sem sejtette, ki közülük pár évvel előbb lett a temető lakója.

De azért eljönnek március 15-én, mert fájna mellőzni az emléket, mely hosszú időkön

át lelkesítette. Tisztelet és rajongó megbecsülés kíséri ez ősz aggastyánokal, kik éltek és küzdöttek a hazáért s annak a kornak voltak szülöttei, mely a hazafiságot nemcsak érezte, hanem azért életét és mindenét kockára is tette. Ők még nem fásultak el, hanem követik és ünneplik a multat fiatalos lelkesedéssel.

De mit ünnepelünk? Azt, hogy volt szabad sajtó félszázaddal előbb, de ma már nincsen? Ujjongjunk azon, hogy gondolatait akkor sajtó útján mindenki szabadon közölhetette és terjeszthette, de most ehhez joga nincsen? Verjük a mellünket, hogy: „rabok többé nem leszünk”, mikor alkotmányos formában valóítottuk meg az intézmények egész sorozatát, melyek az állam és polgára szabadságát idegen érdekek miatt megcsorbitották? Örvendezzünk annak, hogy a magyar államiság ereje meggyengült azokkal szemben, kik 48-ban orozva gyilkolták a magyart, s kiket ma kivételes jogok adományozásával erősítenek az államfenntartó magyarság rovására? Dicsőítsük azt, hogy a királyság ereje a nemzettel szemben megnövekedett? Ujjongjunk azon, hogy a vélemény szabadság elnémitől, a független esküdt-szék ítélkezésének korlátozása folytán? Ünnepe-
ljük azt, hogy az állami közéletet nem a nemzet tiszteletétől övezett államférfiak működése, hanem a közérkölciség megrontásával keletkezett hatalom irányítja?

Ne ünnepeljük, hanem csak — emlékezzünk. Hagyjuk békeben, ne dicsőítsük azon alkotásokat, melyeket szemünk láttára temettek el.

Menjünk tovább az élet mindennapi útján, ne bántsuk a multat, melyhez méltatlanok vagyunk. Csak idézzük fel a dicső elődök emlékét, hogy a mai nemzedék szegényét érezhessük.

Akkor megmozdult egy nemzet a maga őseréjével. Előbb újra alkotta az állam szado-
kon át fennállott szervezetét, megszüntette önként kiváltságait, lemondott jogokról, melyek folytán az államfenntartó elem saját magát gyengítette meg s aztán fegyverrel kezében védte a hazát a hősies vitéség oly ragyogásával, melylyel meglepte az egész világot. S szenvedett türt üldöztetést, elnyomatást. Minden családnak gyászosa volt; egyik megsemmisült, a másik lakadatlan erővel folytatta a harcot. S a mit ez eredményezett, amit számunkra megszerzett az 1848. március 15-vel kezdődő nagy átalakulás, — az elveszett.

A nemzeti jogokhoz való ragaszkodást megszüntette a hatalmi érdek, mely megfélemlítette, elnémitotta a meggyőződés nyilvánítását.

Pedig nem kell életet áldozni fel ma a közügy szolgálatában, nem kell vért ontani, háborut viselni, megkínzóztatástól, családok kiirtásától tartani. Az igazi hazafiság csak tiszta meggyőződést s ennek lélelem nélküli való követését jelenti. S még ez az erény is elbujdosott e szomorú földről, mely gonosz farizeusok prédájává lett.

Szegény agg honvédek, mit érteket meg! Nézzetek csak a multra vissza s ne vizsgáljátok a jelent, nehogy hosszú életek végén undorral kelljen ettől elfordulnotok.

A „CSIKI HIRLAP” TÁRCÁJA.

A SORS.

Durand nevű felvidéki kis faluban egy kisgazdának, Pocsotkó Jánosnak a lován kiült a legrette-
netesebb betegség: a t. kór. (Ha van t. ház, t. cím, mert ne lehetne t. kór is?)

Abban az időben történt ez, amikor a törvény még nem intézkedett az ilyen közveszélyes, ragadós betegségekben szenvedő lovak kiirtásáról.

Meg volt ijedve a falubeli népség, mondták is váltig a szerencsétlen gazdának, pusztítsa el beteg lovát, mert meg majd a falu összes lovai adják meg az árát. Beszélhettek annak. Nagyon sajnálta a lovát, no meg pénze se volt, hogy helyette másikat vehetett volna, a egy lóval pedig hogy tudott volna majd aztán dolgozni.

Bizony ő nem akarta agyonverni: nem vesztette el egészen reményességét: bizott még lova felgyógyulásában. Nem akarta megadni magát, holott érezte magában, hogy mégis igaza lehet a többieknek.

A falu környékén hatalmas ordások vannak. Vad is akad bennük bőven, még a nagyobbjából is, fel egész a medvéig.

Egy ilyen tisztolta meg az időt a kis falu határát megjelenésével, amint azt a körülmények bizonyították. Ezek előző érthetően beszéltek: egy-két nyomveszést liázó, melyeknek maradványait az erdőben inuit-amott megtalálták. No meg az e körül lévő „talpas” nyomok, ezek voltak azok a világosan beszélő jelek.

A többek között Pocsotkó Jánosnak is eltűnt egy marhája.

No erre már bizonyan elkecseregett a szerencsétlen gazda; nem elég, hogy a lova ugyszólván dögöl-félben van, de még ez is ráadásul. Ezt már nem hagyta annyiban.

Puskája volt, hát — gondolta magában — majd ellátja ő a talpas marhatolvajnak a baját.

Még aznap délután kiment az erdő alá megnézni a helyzetet, hogy hol lesz a legcélszerűbb felállni, illetőleg lesni.

Szürkült.

Övatosan halad Potecsko János a hegyoldalon felfelé egyenesen annak a vándorkönek tartva, melyet magának a losre alkalmas buvóhelyül kiválasztott.

Helyt van már. — Ugyszólván mozdulatlanul figyel, főképen csak szeméit jártatva az erdő szőlen, hogy mikor jön elő marhájának gyilkosa.

Vár, vár... Eltelik egy félóra, de a bestia nem mutatkozik.

Telik, telik az idő. Már sötétedik is, de azért világot annyira a hold kifizje, hogy egy nagy állatot célba lehet venni.

Aha! Ott van ni. Jön már. — Így monologizál — amnyg magában — a puskát. Szinte remeg az izgalomtól, no meg bátorságának az ímba szállása folytán is; azonban csakhamar orot vesz magán, megnyúszik.

A vad az erdő szőlen levő zabtblán keresztül küzeledett a nagy kő fele.

Egy darabig még vár — már teljesen nyugodtan — hogy közelebb jöjjön a boste lelke, s így biztosabb lövés essek róla.

— Így ni — gondolta magában — most már tudom Istenem, hogy nem viszi el több marhamat!

Fegyvert a kő egy kiálló sarkára támasztva célzó a homályosan látszó nagy állatra, s aztán fegyverének dörreje veri fel az éjszaka csendjét.

A lövésre alig hallható gyengy szuhogás volt a válasz, melyet a hatalmas állat összeesése okozott a már nemsokára aratás alá került zabban.

Leírni nem igen, de kellő fantáziával elképzelni talán lehet azt a kaján mosolyt, melyet Pocsotkó arca mutatott az a jól talált lövése után. Annál kevésbé igyekszem leírni, mert hisz sötét lévén, magam sem láttam.

Nem tartott sokáig a valószínű vigyorgás; hamar megnyult az orra, még az álla is loesbetett bántulataban, no meg elkecsereedésében, mikor a levő állatot meglátta: mert bizony ő nem a medvét látta agyon, hanem a saját t. kóros lovát.

Szegény ember nem gyozott rajta eléggé csodálkozni hogy, hogy került oda a lova s hova tiint el a medve, hiszen ott kellett neki lenni (gondolta magában), mert a dörmgöcsét is hallotta.

Hát dörmgöcsét azt hallhatott ő balucinálás nélkül is, csak hogy az nem medvétől ered, hanem attól a szubantól, aki az erdőből a zabba orszette a lovát.

A gyerek persze — minthogy magához való esze volt — olyan irányból vezette az erdőben s küldte a vetesbe a lovát, hogy ő neki baja ne eshesek. még ha azonnal lőne is Pocsotkó onnan a nagy kőtől. Jellemző, hogy a falubeliek legkevesbé sem bszantották, vagy gyonyolták Pocsotkót, hogy medve helyett a maga göthös lovát lötte agyon, hanem inkább vigasztalták. Megnyugtatták, hogy cat biztosan Isten akart így; annak a lovak el kellett pusztulni, hogy a falu többi lovai megmaradhassanak. Természetesen nem mondták meg neki, hogy ok vitették ki a maguk érdekében a lovát puskája csőve elé. Ennél fogva máig is abban a nyugodt meggyőződésben él, hogy ez az Isten végzése volt — hacsak azóta örögségéro lo nem totto a fakulant és felnem vette a néhai nyevot.

Hianyos maradna a kis historia, ha meg nem emlitenem, hogy habár a medve helyett a lovát lötte le Pocsotkó János, a medve is ott volt a közelben, de a lövéstől megrádvá egyszer s mindenkorra Isten hozzádot mondott a falu határának.

Igy hat mégis megszabadult a falu egy a t. kóros lótol, mint a gazdalkodó talpastól s ekképpen a kecske is jölkött s a kóposzta is megmaradt. A csendes faluskának pedig még egy darabig e közhasznú tréfa szerencsés kivitele adott témát a korcsmai és korcsmán kivüli társalgáshoz.

Szeghild.

HETI KIS TÜKÖR.

Vázsonyi beszéde. A budapesti Lipótváros eddig monopolizált légkörébe, mint egy léghuzam, jött Vázsonyi nagy feltűnést keltő beszéde.

Mi itt Csikvármegyében a — par excellence demokrate rendeltetési vármegyében is — nem lagadjuk, aggodalommal néztük néha egyes szocialista, vagy demokrate tevékenységét, különösen ha az illetőnem vált nyíltan színt emellett, hogy kicsodás is ő első soron, első soron magyar-e csak emellett demokrate, vagy pedig csak „célzárúsági szempontból” magyarodik. Vázsonyinak a P. H.-ban megjelent autentikus beszéde megnyugtató e tekintetben; az a hang pedig, amely a lipótvárosi kereskedőközlet eleve nére tapint, legalább is szokatlan. Terünk sajátos nem nem engedi, hogy a demokrate zászlóbontással kapcsolatos beszédet egész terjedelmében közöljük. Amennyi közlünk, az új veljük — méltó rá, sőt egy részt a székeségét érdeklő, mert szó van benne a remán paktumról. No de ittassuk ide az ő szavait:

„T. Uram! Nyugateurópai államokban, ahol van régi, ősi polgárság, nem pedig parvenü réteg, amely azzal mutatja meg, hogy éretlen a szabadságra és emberi egyenlő jogokra, hogy csak betelakodottnak tekinti magát s hogy örömet találja abban, ha a resen bekukuskállat a régi rendi társadalom tényezőinek szalonjába, s mint utolsó lakáj, vagy ajtonálló szerepeltet az ő összejöveteleiknél, — nyugati államokban, ahol van régi polgári osztály és öntudat, ott a cégnek tisztasága, gyáraknak, ipartelepeknek dicsősége és hírneve van mindig annyi, s a kereskedőnek szava is van mindig annyi, mint bármelyik kastyél, bármelyik mágnás urnak dicsősége, őseire való hivatkozása, vagy a nemesi, vagy lovagi becsület. S ott ezekben az országokban felvevői a kereskedő, iparos, gyáros a gyermekeit a maga mesterségére, foglalkozására; századokon keresztül átöröklik a polgári foglalkozás, polgári becsület és polgári büszkeség, a polgári becsület és büszkeség van mindig olyan, mint bármelyik mágnásbecsület. Nálunk — fájdalom — a polgárságnak csak a foszlányai vannak meg, nálunk a polgárság nagy részében nincs öntudat, azokban pedig, akik a polgárság sorából kiemelkednek, nincs meg az a kötelességérzet, az a bátorság, amely más országok polgári vezetőiben megvan. Nekik az lenne a kötelességük, hogy osztályos társaikat öntudatra és feyelemre szoktassák és feleltesk. Csak hogy ők, ha magas polcra jutottak, akkor — egyszerűen a hatalomnak alázasat szolgálnak; örülnek a maguk előretelőségének és megleledkeznek azokról, akik lent a mélyben maradtak; vagy, ha nem feledkeztek meg róluk, akkor csak egy-egy váltveregetés jut a lenmaradotaknak egy-egy szót, — vagy, hogy az ő szótárukból vegyem a szót, — ők megveszik a forradalmat is „kéz alatt”.

A paktumról pedig: „Sulyos tevélységnek tartom az elméleti radikálisok részéről, hogy azt hiszik, hogy a nemzeti pártnak protegálása, a nemzeti párt lürekvésnek protegálása a demokrácia számára bármily nyereséget hozhat. Ebben nemcsak történelmi hagyományokra támaszkodom, hanem a jelennek nagyon jó ismeretere is.

En tudom nagyon jól, hogy ennek a román mozgolódásnak kétsős forrása van: az egyik a hagyományos bécsi forrás, a másik pedig a stella-romana, az oláhországi forrás. Csodálom, hogy a miniszterelnök, akit a román csillag egyszer már hamis utakra vezetett, most még egyszer elbolyong a stella-romana után. Van bécsi és bukaresti forrás ingaszerű mozgásban Bécs és Budapest között. Vajjon mit jelent ez? Azt, hogy ezek az emberek, ertve nem a román népet, hanem a vezetőket, tulajdonképpen császári politikusok — felmondásra. (Élnék derültésg.) Császári politikusok addig, amíg Karól politikusi nem lehetnek. És itt van az egész machinációnak örültsége s a bécsi politikának az a hagyományos rövidsége, hogy mindig azt csinálja, ami nem válik hasznára. Mert 49-ben még meg lehetett csinálni azt a kockajátékot, hogy a lázongó magyarság ellen ránk eresztették az oláhokat, mert akkor még kiskuro volt Románia, akkor még nem érezte duzzadó erejét és még kiskurok voltak körülöttünk a balkáni népek. Ma azt a játékot folytatják, hogy támogatják a magyarság ellen a románokat, támogatják csak azért, hogy Magyarországon demokrácia ne legyen. Az osztrák hagyományos ostobaság mellett a magyar osztálypolitikusoknak nem ostoba, hanem áruló önzése az, amely azt a politikát támogatja, az az áruló önzés, amely itt visszaél évdzedecken keresztül az emberek hiszékenységével, azt hirdető, hogy a reakció magyar érdek, hogy nem szabad itt szabadságot csinálni korlátlanul, nem szabad egyelőre jogot proklamálni és érvényesíteni. Ez az a jelszóval áruval választói jogát, az állami közgazgatást s ime a nagy magyarok, akik abból cselekednek, hogy ők magyarok és nemzeti szuprenaciál

csinálnak, most az osztrák politika hagyományos bornirtságával szövetkezve csinálnak egy magyar osztályiönzészől lakad politikát, egyesülnek a román pap-ságnak és a román bankoknak embereivel saját véreik és a magyarság ellen csak azért, hogy itt szabadság, jog, demokrácia ne legyen; legyen egy pár román iskolával több, legyen egy pár román püspökséggel több, viruljon még egy pár román bank, ez nem bántja őket, csak a magyar proletár, kispolgár és polgár maradjon meg tovább elnyomatásban. Magyarország inkább ne legyen magyar, de szabad és demokrate se legyen, — ez az ő politikájuk. A régi magyarok abban az időben, megféle a kor szellemének, mentek hódítani és portyázni, de odahaza nem raboltak soha. Ide haza csak az új magyarok raboltak!

Kilépés a munkapártból. Dr. Halmai Elemér ügyvéd, a „Kelet Népe” szerkesztője jelentette gr. Khuen Héderváry Károlynak, a munkapárt elnökének, hogy kilép a pártból. Kilépését azzal indokolja, hogy a munkapárt működése állam, monarchia és dinasztiaellenes a jelen hatalmi érdekek a jövőre való pusztá konzerválása érdekében.

Repülőgép katasztrófa. Nap-nap után fordul elő, ezúttal két katonai pilóta halálós zuhanását regisztrálhatjuk. Elsner főhadnagy és Srna szakaszvezető repülőgépeket próbáltak ki az asperni repülőtéren. Egy repülőgép rosszul működött, s tekintélyes magasságból lezuhant. Mindkét pilóta meghalt.

Katarau Kotofanu. A debreceni merénylet nyomozásával derült ki, hogy a Cenkén (Brassó felett) fellállított Árpád szobor ellen elkövetett merényletet is Katarau, vagy nem fonetikusan írva: Catarau követte el, hogy Kotofanu, azaz Cotofanu nevű egyénnel szövetkezve. Vagy így, vagy úgy írjuk, az a lényeg, hogy mindkettő úgy elült, mint a buborék. A cenki merénylet után mindkettő s a debreceni után Katarau. Nyilatkozik különben, hogy ő román.

20 évig bezárólag.

Lesz védve a becsületed, jámbor polgártárs. 20 évig azután is, ha majd bezár a sir, vagy eléget a halottahamvasztó. E sártekin pedig a becsületed az eddiginél fokozottabb mértékben fog őriztetni — ők által a jóvendőben. Szóval, ha élvezed életben a perrendszert becsületet, az kijár holtod után is — 20 évig bezárólag.

És lesz belőle annyi hasznod, amennyi van az ég madarának, ha midőn megdöglök — kitémök. És így élettelmelve küzd egy darabig az idő vasgosa ellen s el is tarti redeszen 20 évig, muzeumokban vagy különleges gondozás közepette azonban még jóval tovább is. A te privát perrendszert becsületed azonban pont 20 évig fog csak tartani.

A madárórt, hogy annyi ideig elálljon, arzenikummal keni be a mester. Most nézzük szá, hogy a te privát becsületed, hogy lesz úgy impregnálva, hogy fényeskedni fog még a halálod után is, ha bár csak 20 évig is?

Uj törvényt produkál a közeljövőben a munkának tisztas pártja, melynek címe: „a becsület védelme”. A bevezetőben batorkodunk közbeszúrni, hogy a perrendszert becsület védelméről van szó; igaz, hogy ezt így a javaslat nem hangulyozza. De nem érthetünk mást alatta, mert hiszen az egyéb fajta becsület eddig se a őkban látta támaszát és a jövőben se lesz a támogatására rászoruló. Sem az egyén életében, se a halála után 20 évig, vagy azontul. Azonban voltak mindég s szép számban vannak a jelenben is — roskatag tekintélyek — álmagságok — és különféle szélhámosok, akik elpusztulnának, ha a „becsület védelme” c. törvényjavaslat által meg nem védelmezetténnék. Közbecsület — ha egyébként azt ki nem vitta — senkinek se fog nyujtani ez a törvény, ez egyszer bizonyos. Az ajkakon előjövő gunyos mosoly, vagy a nagytömegeknek egyenként és összesen érzett valakiről való véleményét nem sujhajta a törvény, viszont egy véletlenül kedvezőlen kimenetelű becsületsértési per senkit se fog diffamálni. Büntetőtörvénykönyvünk eddig röviden precizizotta az idevágó deliktumokat, félreértést vagy lág magyarázatra adó kitételeket került, míg az új javaslatban ilyen bőven akad. Mindezeknek az a rejtel célja, hogy a sajtót — a közvélemény élesztőjét — lelegyverezze, s így közvetve a jelenlegi kormány uralmát biztosítsa.

Mivel a törvényjavaslatból hamarosan törvény lesz, olvasóink érdekeit véljük szolgálni, midőn azt egész terjedelmében közöljük.

I. cikk. Rágalmazás és becsületsértés.

1. §. Aki más előit olyan tényt állít, vagy hiresztel valaki fölöl, amely valóság esetében az illető ellen bűnvádi eljárás megindításának oka lehet, őt közmegvetésnek tenné ki, hírnevét romtán, vagy pedig

hitelképességét csökkentené, a rágalmazás vétségét követi el és hatánapig terjedhető foglázással és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha a rágalmazást sajtó útján vagy egyébként nyilvánosan követték el, vagy ha a rágalmazás aljas indokból történt, a büntetés nyolc naptól egy évig terjedhető fogláz és száz koronától nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.

2. §. Aki más ellen meggyalázó kifejezést használ, vagy meggyalázó cselekményt követ el, amennyiben az 1. §. esete nem forog lemm, becsületsértés vétségét követi el és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha a becsületsértés feltűnően durva, vagy ha a becsületsértés sajtó útján vagy egyébként nyilvánosan követték el, végül, ha a becsületsértés aljas indokból történt, a büntetés három hónapig terjedhető fogláz és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.

3. §. Nyolc naptól egy évig terjedhető fogláz-büntetés és száz koronától nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetést kell alkalmazni, ha a rágalmazást vagy becsületsértést törvény által alkotott testület, bizottsága vagy tagja hatóság, vagy pedig hatóság által törvény alapján alakított bizottság, hatóságnak vagy ily bizottságnak tagja, közhivatalnok vagy ügyvéd ellen, hivatásuk gyakorlására vonatkozólag követték el.

4. §. Rágalmazás vagy becsületsértés vétségért a 6. és 7. szakaszokban felsorolt esetek kivételével magánindítvány alapján indítják meg a bűnvádi eljárást. Ha a sértett a magánindítvány megtétele előtt meghalt, előde, ivadéka, testvére és házastársa az elhalálozástól számított harminc napon belül magánindítványt terjeszt el.

5. §. Kölcsönös rágalmazás vagy becsületsértés esetében mindaddig, míg az egyik fél sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt megindított bűnvádi eljárást az elsőfokú bíróság nem fejezte be, a másik fél abban esetben is jogosult a magán indítvány előterjesztésére ha határideje lejárt volna.

6. §. Rágalmazás vagy becsületsértés csupán felhalalmazás alapján üldözhető, ha azt 1. az országgyűlés vagy egyik háza vagy bizottsága, a közös ügyek tárgyalására rendelt bizottságok azoknak egyike vagy valamelyiküknek albizottsága, a horvát szlavin dalnát országgyűlés vagy bizottsága ellen. 2. a közös haderő, a haditengerészet vagy egyik öntálló részük ellen, 3. a honvédség, csendőrség vagy egyéb öntálló részük ellen. 4. a magyar királyi kormány ellen hivatása gyakorlására vonatkozólag, 5. magyar királyi miniszter vagy cs. és kir. köz. s. miniszter ellen hivatásuk gyakorlására vonatkozólag, 6. hatóság vagy pedig hatóság által törvény alapján alakított bizottság, hatóságnak tagja ellen hivatásuk gyakorlására vonatkozólag, 7. az 5. és a 6. pont alatt megemlített közhivatalnok ellen hivatása gyakorlására vonatkozólag követték el.

A felhalalmazást megadja az 1. pontban megjelölt esetekben az országgyűlés, ház vagy közösügyi bizottsága, amelyet megsértettek, vagy amely a sértett bizottságot vagy albizottságot megválasztotta, a 2. pontban megjelölt esetekben a hadügyminiszter, a 3. pontban megjelölt esetekben a honvédelmi miniszter, a 4. pontban megjelölt esetben a minisztertanács az 5. pontban megjelölt esetekben a sértett miniszter, a 6. pontban megjelölt esetekben az illető közszolgálati ágnak legfőbb tisztviselője, a 7. pontban megjelölt esetekben a sértett közhivatalnok felettes hatósága.

7. §. Ha a rágalmazást vagy becsületsértést külföldi uralkodó vagy állami vagy pedig küllállamnak ö felségénél felhalalmazott kövele vagy ügyviselője ellen követték el, a bűncselekményt csupán a sértettnek diplomáciai uton kijelentett kívánatára lehet üldözni.

8. §. Rágalmazás vagy becsületsértés esetében az állított vagy a hiresztelt tény valóságának bebizonyítása kizárja a cselekmény jogtalanságát. A valóság bizonyításának azonban csak abban az esetben van helye, ha 1. §. a 3. szakaszban említett testület, bizottság vagy személy a sértett és az állítás vagy a hiresztelés a hivatás gyakorlására vonatkozik, 2. a bűnvádi eljárást az állított vagy a hiresztelt tény miatt az állítás idejében már megindították, 3. a vádlott igazolja, hogy közérdekből cselekedett, 4. a vádlott igazolja, hogy az állítás vagy a hiresztelés jogos magánérdekek előmozdítására vagy megvédésére szükséges volt. 5. a sértett maga kívánja a valóság bizonyítását.

Ha az állítás vagy a hiresztelés a családi élet viszonyaira vonatkozik vagy a női becsületet támadja meg, ugyszintén ha az állítás vagy a hiresztelés oly bűncselekményre vonatkozik, amely csak magánindítványra üldözhető, a jogosult magánindítványi nem terjesztett elő vagy azt visszavonta, a valóság bizonyításának csak abban az esetben van helye, ha a vádlott igazolja, hogy közérdekből cselekedett, vagy hogy az állítás vagy a hiresztelés jogos magánérdekek megvédésére szükséges volt.

Büncselekményt, ha amiatt a bíróságnál eljárás tetetett folyamatba, egyedül a bíróságnak jögerős végelhatározatával lehet bizonyítani.

Fegyelmi vétséget, ha amiatt a bíróságnál eljárást tetek folyamatba, egyedül a bíróságnak jögerős végelhatározatával lehet bizonyítani.

9. §. Rágalmazás vagy becsületsértés esetében a valóság bizonyításának még a sértett kívánságára sincs helye, ha a 7. szakaszban említett személy a sértett.

(Vege köv.)

Széljegyzetek.

Fel fog lobogni megint a szalmaláng. — Egy napra megint át fogunk alakulni igába fogott ember-állatokból eszmékért, idealokért lelkesedő, forróság huzafiakká. Kámforozású diszmagyok és ferencjósok, megrozsdásodott kardok, pokkhálopte nemzeti-zászlók, ezerszer elmondott, nagyokat puffanó, telctorokkal elharogott frázisok, talpamagyar és istenedmég s március idusának többi rögisítumai megint lefogják egy napra tiszavirág cétüket élni, — határozatlan célú kocsmai asztaltársaságok gulyás illattól levegőjű helyiségeitől kezdve egészen a történelmi emlékü Nemzeti Múzeum lépcsőzetéig — mindenütt. Ezer ünnepi beszéd azzal fog végződni, hogy: „Aldjon, vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell”, a másik ezer azzal, hogy: „Magyarországot a poklok kapui sem dönthetik meg”, a szereplés lázától megamrosodott agyu jogászok, komoly, redingolás urak, egy-egy kis körnek még kisebb „nagyaság”-ai sok szép dologt fognak elmondani s a nép, a tömeg, amely egyenként mind bajokkal küzdő, többé-kevésbé gondolkodó emberekből áll: majd elveszti józanságát, tisztánlátását, ítélőképességét, ráhagyja agyára ereszkedni a rózsaszínű ködöt, tüzbe jön a multon s elfeledi a jelent, — úgy tesz, mint a koldusgyermek, akinek mesét mondanak aranyrulás, csillogó királyról, meg a tündérrikaszszyonyokról s a kifleledni az éhség kínjait, ruhája rongyosságát...

S másnap? Jön a szent részegség katzenjammerje. Még csengen a fog a fülökben a „rabok tovább nem leszünk”, meg a „mit kíván a magyar nemzet?” de más hang is rezgetni fogja a bús, magyar dob-hártyákat! Ütemes ládbogások, ágyús szekereknek, kozákllovak patkóinak hangjai, amelyek a *Bozse Carja chrani*, meg a *Destcaplate Rumune* hangjaira vonják az ércgyűrű Magyarországra, Erdélyországra teste körül! Dobpörgés, vállalatos összeroppanása, éhező, munkanélküli milliók gyomrának gorgása, kivándorló hajók kúrtjének búgása, pokolgép dörrenése, a szabadsajtóra ismét felrakott láncok csörgése s e rothadó feketeszerűk belegyestének száz más körjele fog zörgetni füleken, agyakon és sziveken. S akkor megint szerle fog oszítani a rózsaszínű köd! A diszmagyok, a rozsdás fringják, a katedrai bölcsegek, a nagyképpel elbőmbölt frázisok — megint visszavonulnak egy éves téliálmukra s az oszlo nemzeti színű fátyolon keresztül megint látszanak fognak a fekete konturok. A külső és belső ellenségek. A lehetőség, hogy holnap az Állam el fogja szakítani a férjet a feleségtől, apát a gyermekétől, Manlichert nyom a markába s kiadja neki a fordított V-ik parancsolatot. Hogy az asszony, meg a gyerekek melhettek koldulni, fordulhatnak a vízhez, a lurokhoz, a gyalúhoz, meg mindaz a kultúra, ami Európának ebben az előszobájában hat és fél évtized alatt gyökeret vert s legalább a látszat külső mázavál bevonta ezt a Potemkin-oroszát — most veszendőben van. Hogy a közéleti erkölcs posványokba fuladt, hogy a politikai élet a tyranniumoszté nyógi, hogy a közgazdasági helyzet a krach-félt halad. Ezt mind fogjuk érezni a Március Idusa utáni napon!...

S a katzenjammeres hangulatban fokozott mértékben hirdetik a harcot az elégedetlenek! S ma már nagyon sokan elégedetlenek! S ez ugyis van jól! Ezt az álmos, multbámuló, patópál fajt mindig az elégedetlenek mozgatták meg. Az elégedetlenek lődították ki egy-egy merész lendülettel a közönységek kútjába ragadt szerkerét. S ma megint történelmi idöket élünk! Az ugynevezett értelmiség ma nihilistább a legrosszabb nihilistánál s az ugynevezett proletariatus harcos kedvi, mert nincs mit vesztenie abban a harcban, melyet egy új, eljövendő Magyarországról fog megharcolni a régi Magyarországgal történelmi osztályával szemben. S az értelmiség is, meg a proletariatus is tudja, hogy az ellenség itt benn van s ezzel az ellenséggel le kell számolni. Ezt az ellenséget úgy hívják, hogy Gög, Rang, Jogtalan-Vagyon, Politika, Korruptió, Babona. A harc lehet véres, lehet vértelen, de nincs messze! S az idök méhében közeledhetik az új Petöfi, aki a villámszikrárt adja ahhoz a robbanásához, amely megindítja a forradalmat. Azt a forradalmat, ahol aztán igazán: minnyájunknak ott kell lenni!...

Jó erőt ilyenkor, virágalkasztó Március havában elmélni!...

H I R E K.

Kinevezés. — Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Jakab János csikszeredai törvényszéki és Nagy István nagyajtai járásbíróági telegkönyvezetöket kölcsönösen áthelyezték.

A marosvásárhelyi főügyész Horváth Ferenc kolozsvári törvényszéki díjnokot a csikszeredai ügyészséghez irnoká nevezte ki.

Dr. Pál Gyula j.b. joggyőző a székelyudvarhelyi járásbíróshoz albróvá nevezetett ki.

Élthes Gyula dr. és Paláncz Sándor csikjenőfalvi tanított a marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamara lebr. 26-ai közgyűlése levelező tagjává választotta.

— **A vármegyei aljegyzői állás betöltése.** Közludomásu, hogy dr. Élthes Gyula árvaszéki ülnökké való megválasztása folytán a mult év közepe óta előbbi állása betöltetlenül van. Mindég ugy volt és ugy kellett lennie, hogy a pályázatot nemcsak a megüresedett állásra hirdették, hanem arra és egyuttal az ennek betöltésével megüresedő többi állásokra is.

A tavaly ez nem így történt. Kihirdették az árv. ülnöki állásra a pályázatot, de szó sem volt arról, hogy az esetleg ezen választás folytán megüresedő más állás is betöltetik. Azután még több, talán három törvényhatósági közgyűlés is tartatott, mely a választást megejtette volna, de a pályázat kihirdetése elmaradt. Suttogva beszélnek az ügyről már hosszabb ideje s e suttogás következése a mai vármegyei élet cudar alalomosságainak egyértelmű ellentéte. *Látja, tudja minden intelligens ember, hogy itt egy állást tartogatnak talaki számára s nem akarják észre venni, hogy az eljárás indító okaival egyre többen foglalkoznak s bizalmas körben, hol ezt, hol azt gyanúsítják.* Bár tudnánk, hogy kinek keze játszik ez ügyben, hogy a nyilvánosság előtt személyéről le vehetnénk a fátyolt, mellyel takarozik.

Az alispán ur utánna tudna járni annak, hogy ez a dolog miként eshetett meg. Azt hisszük hogy nemcsak neki, hanem a vármegyének érdekében állana ez, mert hiszen többször panaszkodott, hogy nincs elegendő segédereje s a restantia egyre szaporodik. Ezt az ügyet jó lenne a legközelebbi törvényhatósági gyűlésen is felhozni, hogy tisztáztassék az a kérdés, ki volt az a közigazgatási szakember, kinek érdekében annyi ideig várakoztak — egy megüresült állás.

(Bokideltett.)

Mint értesülünk, az egyik állást illetékes helyen Szemere László közig. gyakornoknak ígérték. Helyes; de nevezett már otödfél éve díjlatlan gyakornoka meggyénnek, s az állást bizonyára eloglialhatta volna már összel is!

Szerk.

Utcarendezés. A vasutállomással parallel fekvő u. n. baromter-utca, mint értesülünk, közelbrendezés alá kerül, az érdekeltek e hó 24-re ídézlettek meg a városláhzára egyezkedő tárgyalásra.

— **A brásóli honvédezek köréből.** Balló Sándor hadapródjeitől a brásóli 24. honvédtalozegrezdbre, tartalékos hadapródát nevezetett ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Agrár Takarékpénztár csikszeredai fiókja a helybeli főgimnázium igazgatójához ebben az évben is ötven koronát küldött, hogy a folyó tanév végén segélyezésre vagy jutalmazásra fordíttassék. Fogadjja tölzetünk hálás köszönetét. Csikszeredán, 1914. március 9-én. Kassai Lajos főgimn. igazgató.

— **Ünnepek.** A csiksomlyói r. katli. tanítóképző intézet ifj. önképzőköre 1914 márc 15-én d. e. 11 órákor a 48-as események s a madfalvi veszedelem másfélszázados évfordulója emléker: az intézet nagytermében díszgyűlést rendez. Műsor: 1. Himnusz énekl. az ifj. énekkar. 2. Cinka Panna, Farkas I-től; szav. Veress János IV. éves növ. Quvertell; előadják: Botár Gerő, Veress János, Kovács Ignác és Kéray Endre IV. éves növendékek. 4. Ünnepi beszédet tart Havadtóli Imre IV. éves növ. 5. Siklot a harci sip: énekl. az ifj. énekkar. 6. Erős lit. Abrányi Emil-től; szav. Simonfi Ferenc, IV. éves növ. 7. Ima és Ária; játsza az ifj. zenkar. 8. Szózat; énekl. az ifj. énekkar.

A *várdalfalvi és sobófalvi* ifjusági egyesület 1914. március 15-én d. e. 2 órákor a községháza nagytermében az 1848-as események emlékeré díszgyűlést rendez melyre az érdeklöket tisztelettel meghívja. A díszgyűlés tárgyszorozata a következő: 1. Himnusz. Énekl. az ifjuság. 2. Talpra magyar! Szav. Bartalis Imre, 3. Emlék beszédet mond: Xántus Elek. 4. Szav. Szopos Károly IV. éves tanító képző növ. 5. Március 15. előadják: Kéray Endre, ifj. Bálint Ferenc IV. éves tan. képző növ.-ek és Bartalis Magdolna. — 6. Kossuth Lajos azt üzenete. Énekl. a gazdasági ismétő és gyakorló iskola: ta-

nulói. 7. Szav. Xántus Mariska k. a. 8. Fel-fel vitézek a csatára. Énekl. a gyakorló iskola tanuló. 9. Szózat Énekl. az ifjuság.

— **A helybeli kereskedők köre.** A kör régi hagyományaihoz hiven, ez idén is saját helyiségében társasvacsorával fogja a márciusi nagy események emléket megülni. Vendégek szívesen láttatnak. Egy teríték ára 4 korona, jelenkezhetni Lacher Gyula az „Othon” kávéház tulajdonosánál lehet.

A *csikszeredai r. katli. főgimn. ifjusági önképző köre* 1914. év március hó 15-én, délután fél 4 órákor az intézet tornacsarnokában ünnepeget rendez, a következő műsorrall: 1. Magyarok imája. Énekl. a férfiakar. 2. Ünnepi megnyitó. Mondja Veress Dezső VIII. o. t. 3. Sajó S.: Magyarok lenni. Szav. László János VIII. o. t. 4. Erődi Szülötöldemen. Énekl. a vegyeskar. 5. 1848. március 15. Felolvassa Sallay Ferenc VII. o. t. 6. Kun L. Lavolta szerelme, hegedülük: Cseh Gyula és Wender Tibald VII. o. tanuló. 7. Hunyadi induló: Énekl. a vegyeskar. 8. Farkas J.: Rákóczi. Szav. László György VIII. o. t. 9. Kossuth induló. Előadja a zenekar.

— **Nagy erdővétele Udvarhelymegyében.** A zetelaki közbirtokosság Simai nevű erdőrészt, 719 ezer koronáért eladta a Klein Zsigmond cégnek. A közbirtokosság f. hó 4-én, Dr. Sebesi János alispán, mint a közigazgatási bizottság alelnökének elnökletével tartott gyűlésével határozta meg, hogy a hatalmas vételel miképpen fogja elhelyezni. A közgyűlés elhatározta, hogy 100 ezer koronát a zetelaki pénztárban, 100 ezer koronát az Udvarhelymegyei Tk.-ban és 50 ezer koronát az Agrár takaréki fiókjánál helyez el, míg a további összeggel állampapírokat, mégpedig koronajáradékokat vásárol, a jelentős összeg kamataiból a közbirtokosság, mint az a vásár engedélyezésékor kikötötték, közterheket fog fedezni, és pedig 40,000 K tőke kamataiból erdősíteteket, 60 ezer korona tőke kamataiból kepe és más közterheket fog fedezni, míg a további összegből külön beruházási alapot létesít.

— **Az államosítás.** Bármilyen féltékenyen is örzik a belügyminiszteriumban a közigazgatás államosítására vonatkozó munkálatokat, azért mégis kiszivárgott, hogy az államosításra vonatkozó javaslatot már március végén betervezték és április közepére kész is lesz a képviselőházban. A parlamenti tárgyalásokat nyomon fogja követni a szentesít. Junius végén már a legfontosabb állások betöltésével is készen lesznek. A reform szerint ugyanis a hivatalfőnökök, vezető tisztviselők kinevezése július 1-ére megkerkezik, ugy hogy július 1-én a vezető tisztviselők eloglialhatják állásaikat. A többi tisztviselők kinevezése egy fél év múlva fog bekövetkezni. Julius elsején az állam az akkori állapotban, tehát minden változás nélkül veszi át a közigazgatást. Az átvétel alkalmával azonban a kormány ki fogja jelenteni, hogy a teljes átvétel 1914 december 31-én lesz. December 31-ig a már júliusban kinevezett vezető tisztviselők informálni fogják a kormányt minden egyes beosztott tisztviselő felől és ezeknek az információknak alapján nevezi ki, helyezi át, vagy küldi nyugdíjban a tisztviselőket a kormány.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kolozsvári Egyetemi Énekkarnak február hó 5-én tartott hangversenyén felülizettek: Bálint Lajos 20 kor., Pál Gábor 10 kor. dr. Fejér Antal kir. tan. 20 kor., Gyólkai Sándor 20 kor., Kovács Lajos 18 kor., Kassay Lajos 20 kor., Hajnó Ignác 1 kor., dr. Ujjalussy Jenő 10 kor., László Géza 10 kor., dr. Szekeres József 20 kor., Rudits István 2 kor., Szász Lajos 10 kor., Mikó Bálint 39 kor., Élthes Zoltán 17 kor., Fejér Sándor alispán 13 kor. Az Egyetemi Énekkar vezetősége ez uton is a legnagyobb köszönettel adózik a fentieknek. Egyben itt a nyilvánosság előtt is hálásan emlékszik dr. Kolonits Dénesné urasszonynak, Dományanc Péter és Nagy Gyula uraknak, özv. Balló Gáborné, Veress Apádné urasszonyoknak, nemkülömben a helyi Dal- és Zenegyület dalosztályának szives közreműködésére. A vendéglátó házizagad barátságos szíveségéért pedig a legmélyebb köszönetet mond.

— **Sakkverseny Kolozsváron.** A kolozsvári Sakköz Társaság március hónapban tartja meg az első házi versenyt. A versenyzőket két osztályban fogják mérkőzni. Az első osztályuk részére értékes könyvdíjak, a második klassziban pénzdíjak vannak kitűzve. A verseny érdekességét öltöz az a körülmény adja meg, hogy az első osztályban dr. Bródy és Balla mesterek biztos résztvevők. Az első és második díj kérdése tehát közöltül fog elődlni, az erősebb kolozsvári sakközöknek alkalimuk lesz komoly versenyben igazi mesterekkel mérkőzni. A verseny mindkét osztályban március 11-én, szerdán vette kezdetét.

— **Humánus kamatláb.** A gyámpénztáron kívül ilyenről tudvalóleg csak a hitelszövetkezeteknél lehet szó. A lejazott válságos évek alatt alig akad egy pár szövetkezet, ahol a 8 százalékos kamaton felül még leglennbb 1/2% kezelési díjat is szedtek. A többiek mindannyian ebben a 8 százalékos keretben, sőt azon is alul dolgoznak. A csikszalocsi hitelszövetkezet, —

hogy csak egy példát említsünk — még akkor is, a mikor a Központi 1/8%-os lezártulásban részesült, a 8 százalékos határt át nem lépte. S csodálatos, — hogy az évi mérlegben mégis 1600 korona nyereség mutatkozik. — Ez természetesen csak úgy volt lehetséges, hogy a tisztviselőknek mindössze 600 korona fizetés, az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak 120 kor.apidíjat ad : az osztály pedig az 5 százalékot meg nem haladhatja. Takarékeiből mintegy 24 ezer korona körül fordított, melyre 5% kamatot és a kamatadót is fizette. El kell ismerünk, hogy a székei nyelmezőgazdaság terén a hazafias kötelességnek épp úgy megielett, mint a többiek.

— **A csikszentmártoni műkedvelő előadás**on még a következők fizettek felül: Kutsera Sándor 5 K, Boiser Vilmos, Sónauer Viktor 3—3 K, Lukács Kristóf, Lukács Antal 4—4 K, Dr. Székely Imre, David Antal 3—3 K, Borbáti Ferenc, Hadnagy Gerő 2 K 50 fill., Libicey Bertalan 5 K, Solman Mihály 3 K, Balló Albert 2 K 50 fill., Franz Elka 3 koronát. Az előző számunkban közölt Mészáros József felülfizetése tévesen volt közölve, mert nem 1 koronát fizetett felül, hanem 2 K 50 fillert.

Fugadják a nemes szívű adakozók ez uton is a rendezőség halás köszönetét.

— **Az utolsó Ismeretterjesztő előadás** f. hó 22-én lesz d. u. 5 órákor a gimnázium tornacsarnokában. Ebben Sándor természetrajztanár fog előadást tartani az élővilág a pró építészeiről. Verrlett színes képekkel fogja bemutatni az alsóbb rendű állatok külső vázait. A színes képek mind Ebnert saját felvételei.

— **A tüdőbeteg gondozó intézet megnyitása** Csikszereza város tüdőbeteg gondozó intézete folyó évi március 14-én délután 4 órákor működését megkezdte. Tudomására hozzuk a város közönségének, hogy minden jelentkező beteg orvosilag megvizsgáltatik és ha a betegnek a tuberkulózis (tüdővész) tünetei megállapítottak, akkor a vagyontalan betegek az intézet anyagi viszonyaihoz mértan sgcélyben is részeseinek (gyógyszer-, kenyér-, tej-, hus-, fűszer-, esetleg lakbérsegély). Az intézet a Hargita-utcában a Munkásbiztosító pénztár épületével szemben a Füleki Imre-tele házában van. Rendelés minden kedden és szombaton délután 4-től 6 óráig lesz.

— **Füüdő értesítés.** Zsögődfüüdő tulajdonosa értesíti a közönséget, hogy meleg füüdő minden vasárnap és hétfőn napon — egész nap — lehet venni.

— **Az erdélyi vasutak villamosítása.** — Nagyarányu mozgalom indult Kolozsvárt. Az erdélyi földgázal kapcsolatosan felmerült tervek közül egy sem vert olyan nagy hullámokat, mint Fodor István udvari tanácsosnak, a hadapeusi villamos művek vezérigazgatójának terve. Fodor István ugyanis Budapesten egy szabadelőadás keretében az erdélyi vasutak villamos územre való áttételéért bontott zászlót.

Nagyszabásu előadásában a kitűnő szakférfiu kimutatta, hogy Erdély gazdasági és kereskedelmi életére minő nagyfontossággal bír vasutainknak villamosítása. Statisztikai és egyéb adatokkal támogatta amaz állítást, hogy az erdélyi földgáz felhasználásával, ha vasutainkat fokozatosan villamos územre rendezzük be, akkor elsősorban is gyér vasuthálózatunk kétszeresíthetjük meg, másodsorban pedig közlekedő vonataink menetsebességét növelhetjük nem remélt mértékben.

Hogy ez a kettős eredmény mit jelent Erdély gazdasági és kereskedelmi életére, azt az a tény bizonyítja, hogy a szenzációs terv elsősorban Kolozsvár illetékes köreiben kellett méltó feltűnést. A legkönylyabb tárgyalások és kombinálások alapja lett rövidesen a villamosítás terve, melyly gazdasági és kereskedelmi tekintélyeink közelebbről is megakarnak ismerkedni. Minden részletben tüzetesen akarják ismerni a tervet, hogy azután megvalósításáért sikra szállhassanak.

Épen e célból néhány nappal ezelőtt leveileg Fodor István udvari tanácsoshoz fordultak. Arra kérték, hogy az erdélyi vasutaknak a földgáz felhasználásával való villamosításáról tartson Kolozsvárt előadást, és az elgondolt és precíziorált terv kivételének gőcponájában vessse meg annak a mozgalomnak alapját, mely Erdély szegény gazdasági és kereskedelmi viszonyait van hivatala fellendíteni. Fodor István nem is zárkózott el a kérés teljesítése elől. Leveileg megígérte, hogy április első napjaiban Kolozsváron egy előadás keretében részletesen fel fogja tárni valóban nagyszabásu tervét.

A színház.

Regisztrálhatjuk, hogy közönségünk mind jobban és jobban élvezti a további előadásokat, az igazgató erős figyelemzése s a színészek buzgólkodása megtermette a gyümölcsét, imitt-amott fordult elő kevés hiányosság az elmúlt heti előadások alatt. Álláspontra, — hogy ismét visszatérjünk rá, ma is az, amit kifejtettünk, szívesen ismerünk jót, — azaz szívesebben jót — mint nem, ha valamit jónak tartunk, vagy tartanak. Olvashattunk éppen mostanában ióvárosi lapokban a **vidéki színészektársaság** és

hasonló címen tudósításokat, melyekben az is fel van hozva, hogy a vidék ma már nagy igényű a színház iránt illetőleg is ; s ennek a kielégítésére a vidéki színészethoz okvetlenül törekednie kell. Csak úgy mellesleg hozzuk ezt fel, mert a mult számban között állásponturnkról a legilletékesebbek véleménye csak annyit állapít meg, hogy az ideg.

Hát igaz, hogy az igazság sok esetben rideg. De hogy rideget írunk-e, vagy se, az nem tőlünk függ! És nem irtuk, hogy csak rideget, vagy csak olyant fogunk írni, ami színészeinknek kedvét szegne! Korántsem!

Ennyiben van szerencsénk válaszolni helyi lap-társunknak a mult számunkban megjelent színházi értesítésünk kritikájára, annak megállapításával, hogy hiszen tulajdonképpen egy követ futunk. A közölt részletes kritikájában elég summa hiányosságot sorol fel helyes adatok alapján. A színészek felekezeti viszonyaira azonban nem vagyunk annyira tisztában, hogy nyugodt lelkiismerettel állítanók róluk, hogy vállperceiket csak éppen a nagybőjtre való tekintettel nem eszik meg a terdük kalácsa helyett — amint ezt lap-társunk színházi kritikusa szellemesen megjegyzi arra, hogy üzleti vállalat jellegét is emítettük a színházak!

Ez is tudomásul vételük.

* * *

Szombaton szüre kerül : „Nemtudomka” új operett, bérletszünetben. Vasárnap „Veér Judit rózsája” történelmi szinjáték a Rakóczy korból. A „Proculus” t. Dr. Csipak Lajos főgimnáziumi tanár tartja.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy kérdezősködőnek. A városgazdai állásra pályázatot hirdettek, s érkeztek is be pályázatok, de hogy az állást a város véglegesen hogyan óhajtja betölteni, azt mi nem tudjuk, alkalmitag megtudakoljuk s közölni fogjuk.

Sz. d. Az értesítés a jövő számrá maradt.

A. V. Lapunk 9-ik száma teljesen elfogyott b. sorainak vételekor így csak a jövőre ígérhetjük, hogy t. olvasónk ily irányu kívánóságát készséggel teljesítjük, amennyiben állandóan 50 feles példányt nyomatunk ezután, látva hogy keletőd.

CSARNOK.

Halott van az erdőn.

Irla: ifj. Papik Miksa.

Zöldel iszalaggal befutott évszázados tölgy-óriások láján nagy a riadalom.

Az „Óltárko” felől hangzott egy hatalmas dörög, melyet először visszavert háromszorosan a nyugati leghyhat, azután végig lömpölygött lassu morajlással az egész hegygerincen.

— Mely csend állott be.

Az erdő, mintha halott szibbadásha esett volna, csak percek múlva kezdett ébredezni.

A szellő kiváncsian suhant a bokrok alá, két kis cikláns megszeppenve dugta elő a haraszt alól apró lejtét. Egy vadonat új ruhás pirók csodálkozva nézett körül s megbillentve ragyogó fekete farkát, az ő dallamos, méla bus hangján belesírta a csendbe: Halott van az erdőn... Halott van az erdőn...!

Szellő szárnyra kapta, patak eltanulta s mire szellő, patak kiért a zöld erdőből, egyszerre meglett erdő, méld, hérc és róna egy tájladalomteljes csendes sóhajlással: Halott van az erdőn...!

Sass Imre eleinte nem sokat adott a mende-mondára, de idővel mégis csak ráunt. A figyelmes szomszédok, jóbarátok, akikre pedig nagyon jói illetet volna a százkáról és gerendáról szóló példa — kelle-tlenül is többször figyelmeztették az erdőszegéd piros rózsájára.

Mert lát olyan fajta rózsá csak Imre ur kertjében termelt s az a fiu mindennap szerzett belőők egyet.

Imre ur nagyon haragudott azért. Nem annyira a rózsák, mint inkább a szíves figyelmeztetések miatt. Egyszer azután azt mondta:

— Legyen hát vége! — Meg akarta tudni, úgy van-e, amint mondják? Igaz-e az, hogy egy husz éves asszony nem tud hozzá hasonló vén bolondokat, csak bókólok ficusurokat szeretni? Este levagdosta mind a szép piros rózsákat, csak egyet hagyott szá-rán. Erre nagyon elszégyelte magát. Hogy lehet pletykára adni? Hát ha kerti mellett járt az a gyerek s megtetszett neki az a rózsá. Hízen virágot lopni nem bűn. Hanem mégis csak győzőtt benne a gyanu. A levagdósított rózsákat elföldelte.

Másnap ebéd után megnézte a tőkét. Rajta volt még a rózsá. Akkor törtéle azt is, hevítte a feleségéhez, a kinek maga tüzte a keblőre. Azután homlok-on csókolta az asszonyt, vette a puskáját és kiment az erdőre.

A menyecske pedig nézett ki a verőfényes tavasz délutánba. Az átelleni ház ercsze alatt egy fecsképar etette kicsinyeit. Olyan gyönyörű volt az a látvány, úgy örült neki az az ártatlan kicsi asszony.

— Jézus Márián! — Egyik fióka lecssett a kemény földre! Milyen villám gyorsan futott az utcára Sass Imre felesége, hogy kapta fel, hogy becézte azt a csipogó apróságot, hogy nem vette észre, mikor az urától kapott piros rózsája lezuholt a földre...

Egy fiatal gyerek iment arra, meglátta az elejtett rózsát. Vigyázva felvette, a port lefújta róla, mellétre tüzte s folytatta utját tovább az erdő léle...

Halljátok-e az alkonyi szellőt, a futó patakok, miről beszél? Halljátok-e a levelek sutfogását, kalácsok zizegését, mit regélnék oly búsan? A szellő megrázta az ezernyi ezer harangvirágot: giling-galang, giling-galang.

Kiért harangoznak? Halavány az arca, patakok a vére, piros rózsája van a mellétre tüzte...

Halljátok csak, hogy sir az illaltat terhes alkonyi levegőben levél susogása, patak csacsogása, ezer harangvirág szomorú kongása: giling-galang, giling-galang, halott van az erdőn.

Kiadó lakás.

Csiktaplaca községben azonnal kiadó egy-két szobából, konyhából és kamrából álló újonnan épült lakás, mely alatt tágas pincelehelyiség is van : adok veteményes keretet és szükség esetén gazdasági épületeket is hozzá.

Értekezhetni lehet Dr. Csedő András tulajdonosnál Csikszerezában.

Sz. 323—1914.

Árvesi hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel küzhíró teszi, hogy a csikszerezeai kir. törvényszék 1914. évi 1004. polg. sz. végzése következtében Dr. Gál József ügyvéd által képviselt mint Jakab L. Gyula csödötömög gondnok a végrehajtást szenvedő ellen csödötömögben követelés s jár erejéig elendelt kéülg. lialtózása folytán alperes-től lefogalt és 5000 koronára becsült részvényekre a csikszerezeai kir. törvényszék 1914. évi 1750. polg. sz. végzésével a további eljárás elrendeltötön, annak az alap- és felülfogaltatók követelése követi is amonyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Csikszerezeai tak pénzt. részv. társaság és folytatólag a központi tak pénzt. üzlethelyiségében leendő meglarása batár-időül 1914. évi március hó 31. napján délelőtt 11 órája és folytatólag d. u. 2 órája kitizotik amikor a bíróság lefogalt ingók és podig : csikszerezeai és központi takarókpénztári részvények összesen 50 drb. a legtöbbet ígérőnk készpénzfizetés mellett szükség esetén becseren alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővörzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követeléseit meg-előző kielégítéshez jogot tartanak, a meynyiben rész-körre a foglalás korábban öszkőzöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy első-sőbbégi jelentéseiket az árveses meglézdősig alulirt kiküldöttlél írásban beadni, vagy podig szóval beje-lenteni el ne mulassák, mert különben csak a vételár fősőleségére fognak utlatniti.

Kelt Csikszereza, 1914. évi március hó 1. napján

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Márosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

Szám : 676—1914.

Pályázat.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a Goldberger Erzsóbet által 1867. év szeptember 28-án Bécsben az ő budai kőkefőstő-gyár felvirágzásának emlékeztetőre tett alapítvány 2400 koronát kitevő kamattára az alábbi módozattal mellett.

1. A fenti kamattársaságot 8, egyenként 300—300 koronás segélydíj van alakítva.

2. Szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, kepeitőteshez kötöt ipart izított magyar honos iparus mesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegény-sorsu, de 18 élet még be nem töltött (fiu esetleg loány) árvaí számára.

Pályázhatnak a segélydíjakra az old említett özvegyek és árvaók (utóbbiak anyjuk vagy gyámjuk utján).

Özvegyek, kik főrüjk iparát folytatják, árvaók, kik atyjuk iparát választották életpályául s mint ilyenek segéd vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felső iparskolába) járnak, az odaítélésnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség a keresk. miniszter ur nem fog elzárkózni az elől, hogy a segélydíjat az alapítványi kamatot terhére, az előhaladás igazolásának kikötése mellett esztleg; több éven át engedélyezze.

Egy es ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvaó ugyanazon alapítványi kamattaló segélyt csakik rendkívüli kivétel es esetben kaphatnak.

A folyamodványban részletezendő : a cél, melyre folyamodók a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésre utalják.

A folyamodványhoz okvetlenül csatolandók a következő melléletek:

- A) Üzvegyeknél: a) házassági levél;
- b) a férfi magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok;
- c) a férfi iparigazolványa vagy annak másolata;
- d) a férfi szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, rendelőlét, kiállítási oklevél.);
- e) a férfi és az özvegy erkölcsi bizonyítványa;
- f) szegénységi bizonyítványa.
- B) Árváknál: a) az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok (1. fent, b) alatt);
- b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata (1. fent c) alatt);
- c) az atya szakképzettségét igazoló okmányok (1. fent d) alatt);
- d) az atya erkölcsi bizonyítványa;
- e) az árva születési bizonyítványa;
- f) az árva legutolsó bizonyítványa;
- g) ha az árva iparossegél, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai (felsőipariszkolai) tanuló, a tanítómesterek vagy mestorének, ipariszkolai igazgatónak bizonylata arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban (hányadik évfolyamra jár) és mily erkölcsi magviselést és előhaladást tanúsít;
- h) szegénységi bizonyítványa.

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külföldön feltűnése jelzende.

A segélydíj kiutalásánál a keresk. miniszter ur fenttartja magának, hogy oly módokat állapíthasson meg, melyek a segélylyal elérni kívánt célt biztosítani a viszonyok szerint leginkább megfelelőeknek látszanak.

Szabályozatién szorokszott és a keresk. miniszter urhoz címzett felsorolt folyamodványok legkésőbb f. évi március hó 30-ig alantit kamarához nyujtandók be, később beérkezettek figyelombo nem vétetnek.

Marosvásárhelyt, 1914. március 2.

Bürger, elnök. Sz. Szakáts, titkár.

Marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

Sz. 677—1914.

Pályázat.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kereskedelmi m. kir. miniszter ur pályázatot hirdettet a Maria-Valeria főhercegnő O császári és királyi Fensőgő szülötésének emlékeztetőre Vaigtlander Frigyes bécsi jakos, kereskedelmi tanácsosa által alapított özstündij, kerokun 2200 koronát kitevő kamataira a következő feltetelek mellett.

- 1. A fenti kamatösszegeklől két egyenként 1100—1100 azaz: Egyezeröregyszáz—Egyezeröregyszáz koronás özstündij alakítottak.
- 2. Ez özstündijakat képosításhoz kötütt ipart üző két szegényebb orsun, erdomes, szakmájában kiváló és józan életi olyan kozo fiatal magyar honos iparos mestornek vagy idosebb segedok oldatolní továbbképzés céljából vagy mühelyi berendezés illetve annak tükéletesbütése céljából, vagy forgótolke gyantát, kik atyjuk iparat folytatják s atul az iparüzletöt átvették vagy átvenni akarják.
- 3. Pályázhatnak e két özstündijra a 2. pont alatt említett iparosmesterek és segedok közül mindazok, kik katonai szolgálatukat már teljesítették vagy az alól jogérvényosen vegleg felmentettek és akik, ha mesterek legalább egy évet, ha segedok legalább évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe ho nem számítható és általában csakis a tenyleges mühelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba.
- 4. A pályázati folyamodványban megemlítenő az, hogy folyamodó az özstündiját mily célra igényli (továbbképzés, berendezés, vagy forgótolkeonyérés céljából). Alaban az esetben, ha a berendezés vagy annak tükéletesbütése céljából igényli az is megemlítenő, hogy mily berendezés tárgyakra, gépekre, szorazomokra van az illetőnek szüksege s azok mily értéket képviselnek, továbbá, mely hazai gyárban, vagy ipartelegen óhajtja azokat — feltéve, hogy belföldön gyártatnak, beszerezni? Ha az özstündiját folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítenő az, hogy a továbbképzést miként kívánja eszközözni.

Amennyiben külföldre kívánna utazni, küzlendek nyelvismeretei, továbbá az iskola, gyár vagy mühely neve és helye, hová ismereteinek gyarapításn céljából menni óhajt és megemlítenő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba mühelybe leendő felvetole biztosítva van-e vagy sem?

A mennyiben folyamodó atya mühelyét még nem vette át, az is megemlítenő, vajjon van-e orre kilátás a mikor veheti azt át.

5. A folyamodványhoz okvetlonil csatolandók a következő melléletek: a) születési bizonyítvány;

- b) magyar honosságát igazoló bizonyítvány;
- c) erkölcsi bizonyítvány;
- d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány;
- e) az elsöfoku iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy folyamodó mestoracetét üz, miötta mestor, illetve segéd, atya iparát folytatja-e, illetve annak mühelyét átvette-e és ha segéd, jelenleg kinek a mühelyében dolgozik?
- f) folyamodó szakmabeli kiválóóságát igazoló bizonylatok (mestoroktól, iskoláktól, rendelö felektől kiállításokról stb.).
- g) katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díj-könyv stb.).

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek.

Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külföldön feltűnése jelzende.

- 6. Azok, kiknek az özstündij oda fog ítéltetni, annak kézhöz vételét megölözleg m. kir. közjegyző olótt aláirt nyilatkozatot tartoznak bemutatni, melyben kötelezettséget vállalnak az íránt hogy: a) az özstündiját valóban a körvényben jelzött és a nyilatkozatban ujbol felomlítenő célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter által fogatosítandó bármily ellenörzésnek.
- b) a mennyiben ez a vonatkozó rendeletben előíratnék, atyjuk iparüzletét a rendeletben előíratandó határidő alatt átveszik.
- c) a fent a) és b) alatt említett kötelezettségek nem teljesítése esötén az özstündiját a nevezett miniszter idevonatkozó felszólításának kézhöz vételötöl számított 14 (tizennegy) nap alatt visszafizetik.

Ha az illeto netan még kiskoru volna, e nyilatkozatra, ugyancsak közjegyző és ugyanazon ket tanu olótt atya vagy gyámjának jötöllo nyilatkozata is rávezetendö.

A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett és felsorolt folyamodványok a kereskedelmi Miniszter urhoz címezve legkésőbb f. évi március hó 30-ig alantit kamarához nyujtandók be később beérkezettek figyelombo nem vétetnek.

Marosvásárhelyt, 1914. február 28.

Bürger, elnök. Sz. Szakáts, titkár.

Szám: 94—1914.

Feladási hirdemény.

Szárhegy község közbirtokossága eladja Szárhegy községhezatal 1914. évi április hó 14-én délelött 10 órakor kezdödő árverésen a Csikvármegye Szárhegy község I. h. r., határában levő Czinkmesgyefő és Zugópatak nevü erdöjének mintegy 62-2 kat. hold területén 997—1912. keb. hat-tal kihasználásra engedélyezett luc- és gyengyefenyőfa-állományát.

A vágás területe a dítói örszögüttöl 10-5 kilométer, a M. A. V. Ditró állomástól pedig 14-0 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány lörszenkénti bemérés szerint 11,808 drb kéreg és csucsnélül 17,441 m³ bruttó és 15,919 m³ nettó kitermelhetü haszon fat tartalmaz.

Kikiállítási ár 118,760 korona, bánatpéncz a kikiállítási árnak 10 százaléka. Kihasználás időtartama 1916. év augusztus hó 1.

Az árverési és szerződö feltetelek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a Gyergyószentmiklósban levő gyergyóalfalvi m. kir. járási erdőgondnokszágnál rendelkezésére állanak. Az erdőgondnokszágnál megtekinthető a részletes becslési munkalát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződés feltételektöl eltérnek, vagy bánatpéncczel ellátva nincsenek, figyelombo nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadotnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése olótt az árverező bizottság elnökénél nyujtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betükkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Szárhegyen, 1914. évi március hó 7-én.

Ferenc Sándor, b. elnök. Ferenc Dénes, kb. közjegyző.

1274—1914. végreh. szám.

Árverési hirdemény.

Alólírott kiküldött bir. végrehajto ezenel közhírre teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbíroságnak 1913. évi Sp. 694/3. számú végzése folytán Dr. Márton Gábor ügyvéd által képviselt, Domes Antal kiskoru csikszentmártoni végrehajtató részere 92 kor. tökökötölés s jár. eröjéig erlendölt kielegítési végrehajtatás folytán alperestöl lefoglalt és 1058 koronára becsült ingóságokra s csikszentmártoni kir. járásbíroság 1913. évi 626/2. számú végzésével a további eljárás erlendöltetvén, annak az alap- és felülfoglatatok kövölése eröjéig is, amonyihon azok kielegítési jogot nyertek volna, végrehajtatást szonvedó lakásán Csikszentgyörgy községben leendő megtartása határidölül 1914. évi március hó 24-ik napjának d. u. 4 órája kitüzetik, amikor a bírölég leglalt ingók és pedig: marhák, szóna és faragott fak s egyéb ingóságok a legtöbbet igéronek készpénzfizetés mellett, szüksege esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az olárverezendö ingóságok vételárolból a végrehajtató kövölését megölözö kielegítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltötött volna és ez a végrehajtatási jegyzökönyvböl ki nem tűnik, hogy olébségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelentették el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifiggeztetését követö naptól számítatik. Kelt Csikszentmárton, 1914. évi március hó 10-ik napján.

Ambrus Lajos, kir. bir. végrehajto.

43—1914. végreh.

Árverési hirdemény.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajto ezenel közhírre teszi, hogy a nagyváradi kir. járásbíroságnak 1913. évi Sp. 2407/H. számú végzése folytán Dr. Szekely Adolf ügyvéd által képviselt Füchsl testvérek utoda cég végrehajtató részere 413 kor. 65 fill. tökökötölés s jár. eröjéig erlendölt kielegítési végrehajtatás folytán alperestöl lefoglalt és 3642 koronára becsült ingóságokra s csikszentmártoni kir. járásbíroság 1913. évi V. 788. sz. végzésével az Árverés erlendöltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglatatok kövölésü eröjéig is, amonyihon azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Csikszentimre községben leendő megtartására határidölül 1914. évi március hó 21 napján délelött 9 órája kitüzetik, amikor a bírölég lefoglalt szóna, lovak, házibutorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igéronek készpénzfizetés mellett, szüksege esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az olárverezendö ingóságok vételárolból a végrehajtató kövölését megölözö kielegítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltötött volna és ez a végrehajtatási jegyzökönyvböl ki nem tűnik, hogy olébségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelentették elne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifiggeztetését követö naptól számítatik. Kelt Csikszentmárton, 1914. évi március hó 4. napján.

Ambrus Lajos, kir. bir. végrehajto.

Sz. 315—1914.

Árverési hirdemény.

Alólirt kiküldött bir. végrehajto az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíroságnak 1914. évi V. 1522. sz. végzése következtében Dr. Daradies Felix ügyvéd javára 410 kor. s jár. eröjéig 1913. évi szeptember hó 6-án fogatosított kielegítési végrehajtatás után le- és felülfoglatolt és 670 koronára becsült kövölésü ingóságok u. m. marha-állomány stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíroság 1913. évi V. 1522. számú végzése folytán 410 kor. tökökötölés, ennek 1911. évi október hó 19. napjától járó 5 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíja és oddig összesen 90 kor. 97 filléren bírölég már megállapított költségek eröjéig, végrehajtatást szonvedó lakásán Csikszentimre leendő megtartására 1914. évi március hó 20. napjának d. u. 3 órája határidölül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozok ezenel oly megjegyzéssel hivatatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igéronek, szüksege esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az olárverezendö ingóságokat mások is le- és felülfoglatotnak és azokra kielegítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is erlendöltetik.

Kelt Csikszereda, 1914. évi március hó 6. napján.

Molnár Sándor, kir. bir. végrehajto.

Hirdetmény.

Csikszentmárton és Csikcekekfalva községk előjárósága közhírre teszi, hogy a községk közbirtokossága és Csikvármegye tulajdonat képezö, az, veresvizi és csobányosi vizek halászati joga, 1914. évi április hó 1-töl kezdödöleg 3 (három) egymást követö évre a legtöbbet igéronek bérbé fog adatni.

Kikiállítási ár 91 korona. Az árverés 1914. évi március hó 20-án d. e. 10 órakor a csikszentmártoni körjegyző irodán fog megtartatni, hol az árverési feltetelek a hivatalos órak alatt megtekinthetök.

Csikszentmárton, 1914. március hó 10.

Gábosi Lajos s. k., körfegyző. Darvas Gábor s. k., k. bíró.

Tamás Gábor s. k., k. bíró.

221—1914. végreh. szám.

Árverési hirdemény.

Alólirt bírósági végrehajto az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-ai értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíroságnak 1913. évi V. 193. sz. végzése következtében Dr. Duradies Felix ügyvéd által képviselt Nagy Balánka Janos gymosbükkü lakos javára 1850 kor. 60 fill. s jár. eröjéig 1914. évi január hó 29-én fogatosított kielegítési végrehajtatás után le- és felülfoglatolt és 2610 koronára becsült kövölésü ingóságok ugyintm: juhak marha-állomány stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíroság 1914. évi V. 193. számú végzése folytán 1850 kor. 60 fillér tökökötölés, ennek 1913. évi december hó 12 napjától járó 7 százalék kamatai egyharmad százalék váltódíja és oddig összesen 92 kor. bírölég már megállapított költségek eröjéig, végrehajtatást szonvedó lakásán Gyimesbükkü és Gyimesközleplekon leendő megtartására 1914. évi április hó 3-ik napján d. e. 10 órája határidölül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozok ezenel oly megjegyzéssel hivatatnak meg, hogy

az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett. a legfőbbt igorónak szükség esetén becserón alul is el fognak adni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszereida, 1914. évi márc. hó 16-ik napján.

Molnár Sándor
kir. bír. végrehajtó.

Szám. 244—1914. végrb.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-n értelmében ezonnal közhírré teszi, hogy a csikszereida kir. járásbírósnak 1913. évi 1589. számú végzése következtében Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár takarékpénztár javára 650 kor. a jár. erejéig 1913. évi október hó 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 960 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házbutorok nyilvános árverésben eladotnak.

Mely árverésnek a csikszereida kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1589. sz. végzése folytán 650 kor. tökéletesnek ennek 1913. évi január hó 9. napjától járó 6 százalékos kamatai 1/3 százalékos váltódíj és eddig bezszenen 18 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereidában lendő megtartására 1914. évi március hó 17. napjának délutáni 6 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legfőbbt igorónak, szükség esetén becserón alul is el fognak adni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot

nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszereida, 1914. évi február hó 16-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Fürdőberbeadási hirdetés

A csikszereida aut. orth. izr. hitközség előjárósága ujonnan berendezett fürdőjét berbe adja. Pályázatok a hitközségi előjárósághoz küldendők. A bérleti feltételek megtudhatók Schwartz Ignác alelnök lisztkereskedésében Csikszereidán. Friedlander Mór, Zimmernann Adolf,
h. elnök. 2-3 h. elnök.

Eladó huszeder téglá. Továbbá 150 drb. 5-6 m. hosszú, 28-35 cm. széles 2 1/2-3-3 1/2 cm. vastag száraz fenyődeszka. Eselleg 100-120 darab gömb és faragott fa. Cim a kiadóhivatalban. 2 2

Kiadó üzlethelyiség és lakás

Csikszereidán az Apafi Mihály utcában a Szvoboda-féle épületben egy üzlethelyiség hozzátartozó mellékhelyiségekkel, emeleti lakással kapcsolatban folyó év május hó 1-től több évi haszonbérletre kiadó. Értekezhetni lehet Fekete Testvérek kereskedési helyi cég gyergyószentmiklósi fioküzletében. Telefon szám 12. 3-5

Eladó Jókarban lévő 3 szobabutor és zongora. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Berbeadó lakás Karcfalván.

A vasutecával szemben az országoton egy emeletes lakásból a földszinten egy **üzlethelyiség** és az emeleten 6 szobás lakás jutányos áron bármikor kiadó. Részleteket megtudhatni Mészáros Ignácnál Csikkarcfalván. 4-5

Mindenki muzsikálhat

WÄGNER „Hangszer-Király”

különleges elsőrangú hangszereivel Budapest

József-körút 15. sz. TELEFON: József 71.

Varázshegedű, felsezerléssel 6 korona.

Csodareztrombita, erős rézből 6 korona.

Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Harmonika,

tánc részére 10 korona. Óriási beszélőgép,

kottákkal 40 korona. Javítási szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem s érdemkeresztet kiüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra. 839—III.

JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ

csakis ez a valódi

Kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható gyógyszerárakban és illatszertárakban stb.

Ne tessék elfogadni Kölnivíz-szappant, vizet és pouder, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ. — Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzótt kölnivizet, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég képviselője

Holcer Emil Zoltán, Budapest. VIII. kerület Szigetvári utca 16. szám.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerozhető be az eredeti minőség.

Friss Márciusi sör csakis a Sörgyárban

kapható. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— gözsgyára Csikszereidán. Telefonszám 36. —

Még a mult iskolai év elején jelent meg Csikmegye térképével, leírásával ellátott tökéletes s kilógástalan

Csikvármegyei IRKA

Ar.: 2 fillér drb. nagy vételnél olcsóbb. Kapható a kiadóutajdonosnál Cs-szereidán.

Szvoboda Miklós könyvkereskedésében.

A ki magot vet fákat ültet virágot tenyész és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon

Mühle Árpád kertészeti nagytelephez :: Temesvár. :: Diszfőrtjegyzék ingyen és bérmentve.

Filó Károly temetkezési intézete Csikszereida

KÉSZIT:

Elsőrendű butorokat, u. m. szalon, ebédlő háló- és fogadószoba berendezéseket terrajzserint szolid árak mellett. — Mintákkal, rajzokkal, költségvetésekkel díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Készítményeiért szavatosságot vállal.

JÓHIRNEVŰ

Nagy Temetkezési Intézetében óriási választékban van a temetkezéshez tartozó mindennemű felszerelés.

10 koronán felüli vásárlásnál szép gyászkosztit díjtalanul bocsássa rendelkezésére a vásárlóknak.

HAJLITOTT BUTOROKBAN

Többféle kivitelben, elsőrendű minőségű készítményieket tart raktáron. Kapható nagy választékban szék, asztal stb. stb. Az árak gyári árban vannak számítva. Minden egyes darabért szavatol és felelősséget vállal. Nemetszőket kicserél

Szemere László madártani állomása CSIKSZÜGÜD.

Elvállalja madarak kitémését a legolcsóbb árak mellett.

Megjelent: A madár-KÉZIKÖNYVE

131 oldalon 18 ábrával. Ár: 2-40 K.

Mesterséges fészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak megtelítése révén parkokban, kertekben a rovarkárók megelőzésére célszerű kihelyezni.

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszereidán Rákóczi-utca (Hajnódi József vendéglős) helyiségében, hol csakis

Elsőrendű készítményű

butorok kaphatók, szolid kiszolgálás mellett. Ép oly kedvező árban és feltételek mellett mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba berendezéseket és kellekeket.

Teljes tisztelettel: Imre Árpád.

Tyukszem,

használat után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1. 40 K. Három üveg bérmentve 3 K.

Excelsior

híntőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónalj-izzadást. 1 dohoz 1 K. postadíjjal 1.40 K. 3 dohoz bérmentve 3 korona.

Takarmánymész

hizlalásra legalkalmasabb (40% phosphorsavat tartalmaz), mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kilo hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 1/4 kilo ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. Utánvétellel vagy a pénz előzetes bukkidése mellett küldi: Dr. Flesch E. Kereskedőház, Győr 99.